Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0326

EU:n ja Saudi-Arabian väliset suhteet

Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. joulukuuta 2025 EU:n ja Saudi-Arabian välisistä suhteista (2025/2082(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 205–222 artiklan,

– ottaa huomioon aiemmat Saudi-Arabiaa koskevat päätöslauselmansa, erityisesti 25. lokakuuta 2018 antamansa päätöslauselman toimittaja Jamal Khashoggin tappamisesta Saudi-Arabian Istanbulin-konsulaatissa[1], 11. helmikuuta 2021 antamansa päätöslauselman Jemenin humanitaarisesta ja poliittisesta tilanteesta[2] ja 8. heinäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman kuolemanrangaistuksesta Saudi-Arabiassa ja erityisesti Mustafa Hashem al-Darwishin ja Abdullah al-Howaitin tapauksista[3],

– ottaa huomioon 18. toukokuuta 2022 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Strateginen kumppanuus Persianlahden alueen kanssa” (JOIN(2022)0013) ja siitä 20. kesäkuuta 2022 annetut neuvoston päätelmät,

– ottaa huomioon neuvoston valtuutuksen neuvottelujen aloittamiseksi yksittäisistä strategisista kumppanuussopimuksista Persianlahden arabimaiden yhteistyöneuvoston (Persianlahden yhteistyöneuvoston (GCC)) maiden ja Bahrainin kuningaskunnan, Kuwaitin valtion, Omanin sulttaanikunnan, Qatarin valtion, Saudi-Arabian kuningaskunnan ja Yhdistyneiden arabiemiraattien kanssa,

– ottaa huomioon 16. lokakuuta 2024 pidetyn EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston ensimmäisen huippukokouksen yhteisen julkilausuman,

---

1 EUVL C 345, 16.10.2020, s. 67.
2 EUVL C 465, 17.11.2021, s. 126.
3 EUVL C 99, 1.3.2022, s. 185.

– ottaa huomioon EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston yhteisen neuvoston ja ministerikokouksen 6. lokakuuta 2025 antaman yhteisen julkilausuman,

– ottaa huomioon suosituksen neuvoston päätökseksi uusista neuvotteluohjeista, jotka koskevat alueellista vapaakauppasopimusta ja kahdenvälisiä vapaakauppasopimuksia Persianlahden arabimaiden yhteistyöneuvoston maiden ja Bahrainin kuningaskunnan, Kuwaitin valtion, Omanin sulttaanikunnan, Qatarin valtion, Saudi-Arabian kuningaskunnan ja Yhdistyneiden arabiemiraattien kanssa (COM(2025)0194),

– ottaa huomioon Euroopan ulkosuhdehallinnon ja Saudi-Arabian kuningaskunnan ulkoministeriön välillä 3. lokakuuta 2021 allekirjoitetun yhteistyöjärjestelyn,

– ottaa huomioon Riadissa 20. joulukuuta 2024 järjestetyn EU:n ja Saudi-Arabian kuningaskunnan neljännen ihmisoikeusvuoropuhelun,

– ottaa huomioon joulukuussa 2020 hyväksytyn EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän,

– ottaa huomioon ihmisoikeuksien puolustajia koskevat EU:n suuntaviivat, jotka hyväksyttiin vuonna 2004 ja joita tarkistettiin vuonna 2008,

– ottaa huomioon 8. huhtikuuta 2025 julkaistun maantieteellistä nimistöä standardoivan YK:n asiantuntijaryhmän raportin Saudi-Arabian kuningaskunnasta (2025/169/CRP.169),

– ottaa huomioon 18. joulukuuta 1979 tehdyn YK:n yleissopimuksen kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamisesta,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A10-0230/2025),

A. ottaa huomioon, että Saudi-Arabia on EU:n tärkeä kahdenvälinen ja alueellinen kumppani; katsoo, että on tärkeää syventää tätä yhteistyötä kohti strategista kumppanuutta, jonka tavoitteena on vahvistaa kahdenvälisiä suhteita ja edistää yhteistyötä eri aloilla, muun muassa puolustuksessa, kulttuurialalla ja innovoinnissa ja ennen kaikkea energia-alalla;

B. ottaa huomioon, että Saudi-Arabia on EU:n 17:nneksi suurin kauppakumppani maailmassa ja EU on Saudi-Arabian suurin ulkomainen sijoittaja;

C. ottaa huomioon, että Saudi-Arabia ja Kiina ovat syventäneet suhteitaan Saudi-Arabian Vision 2030 -ohjelman puitteissa viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana ja että Saudi-Arabia on vastaanottanut eniten Kiinan uusi silkkitie -aloitteen investointeja,

muun muassa investointeja satamien ja digitaalisten verkkojen kaltaiseen strategiseen infrastruktuuriin; ottaa huomioon, että Kiina on ollut Saudi-Arabian raakaöljyn tärkein ostaja vuodesta 2019 lähtien; ottaa huomioon, että Saudi-Arabia ja Kiina ovat lisänneet ulkopolitiikkaan, turvallisuuteen, energiaan, kauppaan ja teknologiaan liittyvää yhteistyötä perustamalla korkean tason yhteiskomitean ja eri alakomiteoita vuonna 2016;

D. ottaa huomioon, että Saudi-Arabia vahvistaa suhteitaan Intiaan erityisesti Intian, Lähi-idän ja Euroopan talouskäytävä (IMEC) -hankkeen avulla, jonka tavoitteena on parantaa Aasian ja Euroopan välisiä yhteyksiä Arabian niemimaan kautta;

E. ottaa huomioon, että Saudi-Arabia vahvistaa edelleen asemaansa luotettuna alueellisena välittäjänä ja keskeisenä maailmanlaajuisena toimijana, ja katsoo, että tällöin on keskeisen tärkeää, että se noudattaa tinkimättömästi ihmisoikeuksia ja kansainvälistä oikeutta ja edistää niitä;

F. ottaa huomioon, että Kansainvälisessä tuomioistuimessa on vireillä Etelä-Afrikan 29. joulukuuta 2023 nostama kanne, joka koskee joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi Gazan alueella tehdyn yleissopimuksen soveltamista (Etelä-Afrikka v. Israel);

G. ottaa huomioon, että Saudi-Arabia tehostaa ihmisoikeuksia koskevia vuoropuhelua ja yhteistyötä EU:n kanssa;

H. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamisen edistäminen ulkopolitiikassa, myös kaupankäynnissä, on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 ja 21 artiklaan kirjattu EU:n sopimusvelvoite;

I. ottaa huomioon, että naisten syrjinnän poistamista käsittelevä YK:n komitea on Saudi-Arabiasta lokakuussa 2024 antamissaan havainnoissa ilmaissut huolensa syvään juurtuneista syrjivistä käytännöistä, naisaktivistien häirinnästä ja rankaisutoimien laajemmasta vaikutuksesta, myös kuolemanrangaistuksen käytöstä;

J. katsoo, että EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston seuraavalla huippukokouksella, joka on määrä järjestää Riadissa vuonna 2026, on keskeinen merkitys EU:n ja Saudi-Arabian suhteiden laajentamisen ja yhteistä etua koskevissa merkittävissä asioissa tehtävän yhteistyön lisäämisen kannalta;

EU:n ja Saudi-Arabian kahdenväliset suhteet

1. korostaa EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston vuonna 2024 pidetyssä ensimmäisessä huippukokouksessaan käymiä myönteisiä keskusteluja ja toteaa, että kyseessä ovat laajemman Välimeren alueen kaksi johtavaa toimijaa; vahvistaa, että EU pyrkii lujittamaan kahdenvälisiä siteitä Persianlahden yhteistyöneuvoston kunkin

kumppanin kanssa strategisilla kumppanuussopimuksilla, joilla ratkaistaisiin se, ettei EU:n ja Saudi-Arabian kahdenvälisille suhteille nykyään ole oikeudellisesti sitovaa kehystä, ja hyödynnettäisiin mahdollisuuksia syvemmän ja laajemman yhteistyön tekemiselle sellaisilla aloilla kuin ulko- ja turvallisuuspolitiikka, oikeus ja lainvalvonta, kauppa ja investoinnit, energia ja ilmasto, digitalisaatio, ympäristö, tutkimus ja innovointi, tekoäly, yhteenliitettävyys, digitaalinen hallinto, koulutus, kulttuuri, tutkimus, nuoriso ja ihmisten väliset yhteydet, sekä ihmisoikeuksiin ja työelämäoikeuksiin liittyvien uudistusten varmistamiselle Persianlahden yhteistyöneuvostoon kuuluvissa maissa;

2. panee tyytyväisenä merkille Saudi-Arabian ja EU:n yhdenmukaisen linjan ja yhteistyön ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla;

3. panee merkille mahdollisuudet lisätä EU:n ja Saudi-Arabian taloudellista yhteistyötä kestävän energian, kriittisten raaka-aineiden, informaatioteknologian ja yrittäjyyden aloilla ja toteaa, että EU:n ja Saudi-Arabian välinen taloudellinen yhteistyö on kahdenvälisten suhteiden kulmakivi; vaatii lisäämään EU:n ja Saudi-Arabian yhteistyötä näillä aloilla; tukee sitä, että Saudi-Arabia noudattaa huolellisuusvelvoitetta koskevaa EU:n lainsäädäntöä tehdessään talous- tai liiketoimintasopimuksia, joissa on mukana Saudi-Arabian julkisen investointirahaston omistamia tai siihen sidoksissa olevia yrityksiä;

4. korostaa, että EU:n ja Saudi-Arabian välisen energia- ja kauppayhteistyön syventämisen olisi lisättävä EU:n strategista autonomiaa monipuolistamalla lyhyellä aikavälillä luotettavia energian toimituslähteitä; panee merkille, että vaikka Saudi-Arabia on edelleen keskeinen maailmanlaajuinen toimija fossiilisen energian markkinoilla, se on myös aloittanut monipuolistamisen ja kestävyyden parantamisen investoimalla uusiutuvaan energiaan, erityisesti suuren mittakaavan aurinkoenergia- ja vetyhankkeisiin; panee merkille, että Saudi-Arabia on nyt yksi maailman kymmenestä suurimmasta markkinasta energian varastoinnin osalta, mikä vahvistaa edelleen sen johtoasemaa uusiutuvan energian alalla; korostaa, että Saudi-Arabian valtavan aurinkoenergiapotentiaalin hyödyntäminen yhdessä EU:n kehittyneiden uusiutuvan energian teknologioiden kanssa voi mahdollistaa vihreää vetyä, kestäviä polttoaineita ja seuraavan sukupolven energiainfrastruktuuria koskevat yhteiset aloitteet;

5. vahvistaa, että EU on sitoutunut tukemaan Saudi-Arabian pyrkimyksiä sosioekonomiseen monipuolistamiseen ja uudistukseen, mihin kuuluu myös kestävän kehityksen edistäminen;

6. vahvistaa, että EU on edelleen sitoutunut edistämään turvallista ja molempia osapuolia hyödyttävää viisumivapaata matkustusjärjestelyä viiden muun Persianlahden yhteistyöneuvoston maan kanssa niiden yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi, ja katsoo, että tätä

voitaisiin arvioida EU:n uuden viisumistrategian yhteydessä; huomauttaa, että saudiarabialaisilla matkailijoilla on huomattava taloudellinen merkitys EU:n jäsenvaltioille erityisesti, koska heidän matkailunsa tukee keskeisiä aloja, kuten majoitus- ja ravitsemisalaa, vähittäiskauppaa ja kulttuurialaa; korostaa, että Saudi-Arabian kansalaisista ei aiheudu laittomasta muuttoliikkeestä johtuvaa painetta[4], ja pyytää sen vuoksi, kunhan viisumien porrastamisjärjestelmä on hyväksytty, komissiota ja jäsenvaltioita harkitsemaan Schengen-aluetta koskevan viisumivapauden käyttöön ottamista matkailun helpottamiseksi, ihmisten kanssakäymisen lisäämiseksi sekä EU:n ja Saudi-Arabian taloudellisten ja kulttuuristen siteiden edelleen vahvistamiseksi;

7. kehottaa EU:ta helpottamaan edelleen sääntely-yhteistyötä, sillä tämä auttaa Saudi-Arabiaa laatimaan sääntöjä ja menettelyjä energialähteiden monipuolistamisen ja sosioekonomisten uudistusten onnistumisen takaamiseksi; kannustaa vahvistamaan EU:n ja Saudi-Arabian oppilaitosten ja tutkimuslaitosten välisiä kumppanuuksia muun muassa Erasmus Mundus- ja Horisontti Eurooppa -ohjelmien kaltaisten ohjelmien kautta; painottaa, että on tärkeää luoda tarvittavat edellytykset opiskelijoiden liikkuvuuden lisäämiselle; korostaa, että nuorten vaihtomahdollisuuksien lisääminen auttaa merkittävästi vahvistamaan EU:n, Saudi-Arabian ja koko Persianlahden alueen välisiä suhteita;

Saudi-Arabian ulkopolitiikan painopisteet ja mahdollisuudet EU:lle

8. korostaa Saudi-Arabian kasvavaa merkitystä diplomaattisena toimijana ja sen merkittävää panosta alueellisen ja maailmanlaajuisen vakauden edistämisessä, erityisesti Israelin Gazassa toteuttamien sotilasoperaatioiden yhteydessä sekä Syyrian, Libanonin, Jemenin, Punaisenmeren ja Sudanin viimeaikaisten tapahtumien suhteen;

9. kehottaa vahvistamaan ulko- ja turvallisuuspoliittista yhteistyötä, kun otetaan huomioon alueelliset eskalaatiot; korostaa, että sekä strategista kumppanuutta Persianlahden alueen kanssa koskevassa yhteisessä tiedonannossa että tulevassa strategisessa kumppanuussopimuksessa on kehotettu vahvempaan poliittiseen yhteistyöhön ja turvallisuusyhteistyöhön; korostaa, että tällaisen yhteistyön on perustuttava yhteiseen sitoumukseen kunnioittaa kansainvälistä oikeutta, myös ihmisoikeuksia, kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja YK:n peruskirjaa; ilmaisee tukensa neuvoston heinäkuussa 2025 tekemälle päätökselle, jolla valtuutetaan komissio ja unionin ulkoasioiden ja

---

4 Komission täytäntöönpanopäätös, annettu 22. huhtikuuta 2024, toistuvaisviisumien myöntämistä Saudi-Arabiassa lyhytaikaista viisumia hakeville Saudi-Arabiassa asuville Saudi-Arabian kansalaisille koskevista mukautetuista säännöistä ja komission täytäntöönpanopäätöksen C(2022)8007 kumoamisesta (C(2024)2689).

turvallisuuspolitiikan korkea edustaja aloittamaan neuvottelut strategisen kumppanuussopimuksen vahvistamisesta Saudi-Arabian kuningaskunnan kanssa; toteaa, että tämä aloite tarjoaa ratkaisevan tärkeän mahdollisuuden edistää EU:n strategisia etuja, lisätä alueellista vakautta sekä tehostaa energia- ja turvallisuusalan yhteistyötä; vaatii kummaltakin osapuolelta vahvaa ja aktiivista sitoutumista koko neuvotteluprosessin ajan, jotta varmistetaan sen saattaminen pikaisesti päätökseen; korostaa, että EU:n Saudi-Arabian kanssa tekemän tiiviimmän yhteistyön avulla olisi myös vahvistettava yhteistä sitoutumista rauhaan ja vakauteen sekä suojattava monenvälistä sääntöpohjaista järjestelmää;

10. korostaa, että Saudi-Arabialla on ollut merkittävä diplomaattinen rooli erityisesti Jemenin tilanteen rauhoittumisen tukemisessa, merellisen turvallisuuden parantamisessa Punaisellamerellä, Ukrainaa koskevien neuvottelujen isännöinnissä ja Sudania koskevan vuoropuhelun helpottamisessa ja että se on näin edistänyt rakentavasti alueellista ja kansainvälistä vakautta;

11. kehottaa Saudi-Arabiaa jatkamaan EU:n ja Saudi-Arabian yhteistyötä terrorismin torjunnassa ja radikalisoitumisen ehkäisemisessä ja korostaa, että tässä yhteydessä on noudatettava kansainvälisiä ihmisoikeusnormeja; korostaa EU:n ja Saudi-Arabian laajalle ulottuvan yhdenmukaisen linjan merkitystä näillä aloilla;

12. antaa tunnustusta Saudi-Arabian pyrkimyksille edistää tilanteen rauhoittamista Israelin Gazassa toteuttamien sotilasoperaatioiden yhteydessä; palauttaa mieliin aiheesta ”Gaza murtumispisteessä: EU:n toimet nälänhädän torjumiseksi sekä kiireellinen tarve vapauttaa panttivangit ja pyrkiä kohti kahden valtion ratkaisua” 11. syyskuuta 2025 antamassaan päätöslauselmassa[5] esittämänsä kannan ja panee tyytyväisenä merkille Palestiinan kysymyksen rauhanomaisesta ratkaisemisesta ja kahden valtion ratkaisun täytäntöönpanosta 29. heinäkuuta 2025 annetun New Yorkin julkilausuman ja sen hyväksymisen YK:n yleiskokouksessa 12. syyskuuta 2025;

13. antaa tunnustusta Saudi-Arabian ja tiettyjen muiden arabivaltioiden pyrkimyksille normalisoida diplomaattisuhteet Israelin kanssa vuonna 2020 tehtyjen Abraham-sopimusten mukaisesti; kehottaa EU:ta tukemaan alueen vakauden edistämiseksi aloitteita, joilla pyritään rakentamaan laajaa alueellista ja kansainvälistä tukea arabimaiden ja Israelin suhteiden paremmalle tulevaisuudelle, ja kehottaa toimimaan tässä yhteydessä hyväksyttyä kahden valtion ratkaisua koskevan EU:n kehyksen puitteissa;

14. arvostaa Saudi-Arabian antamaa merkittävää diplomaattista ja taloudellista tukea Syyriassa, myös alueellisten keskustelujen sekä laajempien vakauttamis- ja jälleenrakennustoimien kautta; kehottaa

---

5 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2025)0199.

Saudi-Arabiaa ja sen kumppaneita alueella avustamaan Syyrian siirtymäkauden hallitusta kestävien ja osallistavien poliittisten ja turvallisuusrakenteiden luomisessa; korostaa, että on tärkeää säilyttää Syyrian suvereniteetti ja alueellinen koskemattomuus sekä varmistaa Syyrian vähemmistöjen osallistuminen ja suojelu; vaatii lisäämään EU:n ja Saudi-Arabian välistä yhteistyötä rauhanomaisen ja osallistavan siirtymän aikaansaamiseksi Syyriassa ja Syyrian kristittyjen ja kaikkien yhteisöjen suojelemiseksi niin, että taataan heidän turvallisuutensa ja uskonnonvapautensa sekä heidän kulttuuriperintönsä suojelu;

15. vahvistaa EU:n tuen Libanonin poliittiselle ja sosioekonomiselle jälleenrakentamiselle ja korostaa EU:n ja Saudi-Arabian yhteistyön merkitystä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1701 (2006) täytäntöönpanossa, millä tuetaan Libanonin asevoimia; suhtautuu myönteisesti Libanonin hallituksen toimiin ja vaatii riisumaan Hizbollahin aseista; muistuttaa, että kaikkien alueen maiden on tärkeää kunnioittaa Libanonin suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta, ja kehottaa samalla kaikkia osapuolia turvaamaan Libanonissa toimivan YK:n väliaikaisen rauhanturvajoukon (UNIFIL) rauhanturvaajat;

16. panee merkille Saudi-Arabian rakentavan roolin nykyisten alueellisten jännitteiden keskellä, Saudi-Arabian ja Yhdistyneiden arabiemiraattien lisääntyneen yhteistyön ja diplomaattisten suhteiden asteittaisen normalisoinnin Iranin kanssa; korostaa EU:n ja Saudi-Arabian yhdenmukaista linjaa Iranin sijaisjoukkojen hillitsemisessä ja Iranin ydinohjelman jatkokehityksen pysäyttämisessä;

17. korostaa, että EU:n ja Saudi-Arabian yhteisenä painopisteenä on kestävän rauhan aikaansaaminen Jemeniin, ja arvostaa Saudi-Arabian jatkuvaa sitoutumista osallistavan poliittisen ratkaisun saavuttamiseen Jemenissä; kehottaa Saudi-Arabiaa tukemaan riippumatonta kansainvälistä tutkintamekanismia, joka tutkisi kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksia Jemenissä vuosina 2015–2022; kannustaa EU:ta ja Saudi-Arabiaa lisäämään Jemenille tarkoitettua humanitaarista apua ja kannustaa molempia osapuolia ryhtymään yhteisiin toimiin avustustyöntekijöihin kohdistuvien hyökkäysten torjumiseksi;

18. suhtautuu myönteisesti Riadissa tammikuussa 2025 YK:n välityksellä Jemenin osallistavaa rauhaa koskevasta etenemissuunnitelmasta käytyihin neuvotteluihin, joissa edistyttiin huthien aseistariisunnan aikataulua koskevissa kysymyksissä; toteaa, että nämä ovat edelleen riippuvaisia Saudi-Arabian taloudellisesta avusta;

19. korostaa EU:n horjumatonta sitoutumista merireittien ja kansainvälisten merenkulkuoikeuksien suojelun varmistamiseen Punaisellamerellä; korostaa Saudi-Arabian sitoutumista merelliseen turvallisuuteen ja vaatii tiiviimpää poliittista ja tiedusteluyhteistyötä

EU:n merivoimien ASPIDES-operaatioon osallistuvien jäsenvaltioiden ja muidenkin EU:n jäsenvaltioiden kanssa;

20. pitää myönteisenä Saudi-Arabian toimimista Ukrainan sodan tulitaukoneuvottelujen isäntämaana; kehottaa Saudi-Arabiaa tekemään tiiviimpää yhteistyötä kumppaneidensa kanssa Venäjän federaation vastaisten pakotteiden tukemisessa ja toteuttamaan toimia, joiden avulla voidaan lopettaa Venäjän varjolaivaston toiminta;

21. panee merkille, että Saudi-Arabia on sitoutunut investoimaan 600 miljardin dollarin edestä Yhdysvaltoihin, mukaan lukien puolustussopimus ja uusia teknologioita koskeva strateginen yhteistyö;

22. ottaa huomioon Saudi-Arabian roolin monenvälisen yhteistyön edistämisessä, muun muassa sen lisätessä sitoutumistaan Afrikkaan, erityisesti Sahelin alueeseen, ja Aasiaan; vaatii EU:n ja Saudi-Arabian toimien tiiviimpää koordinointia Afrikan mantereella energiayhteistyön, alueiden välisen infrastruktuurin kehittämisen, valmiuksien kehittämisen, inhimillisen pääoman kehittämisen, rahoitusvälineiden ja investointimekanismien osalta; korostaa, että on tärkeää yhdistää Saudi-Arabian johtamat hankkeet EU:n puitteisiin, muun muassa Global Gateway -aloitteeseen;

23. panee merkille, että Saudi-Arabia on virallisesti kutsuttu liittymään BRICS-maiden ryhmään; huomauttaa, että Saudi-Arabian yhteydet BRICS-ryhmään heijastelevat suuntausta kohti monenlaisia liittoutumia; kehottaa EU:ta tekemään Saudi-Arabian kanssa rakentavaa yhteistyötä monenvälisillä foorumeilla kauppaan ja investointeihin liittyvien yhteisten etujen suojelemiseksi;

24. panee merkille Saudi-Arabian ja Turkin kahdenvälisten suhteiden vahvistumisen erityisesti turvallisuuden ja puolustuksen alalla; kehottaa Saudi-Arabiaa käyttämään tätä suhdetta saadakseen Turkin osallistumaan rakentavasti Lähi-idän rauhanprosessiin tunnustamalla Hamasin terroristijärjestöksi ja lopettamalla poliittisen, taloudellisen ja logistisen tuen;

25. on tyytyväinen siihen, että Saudi-Arabia luokittelee johdonmukaisesti Muslimiveljeskunnan terroristijärjestöksi, ja kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita seuraamaan esimerkkiä ja toteamaan Muslimiveljeskunnan terroristijärjestöksi;

Saudi-Arabian sosioekonominen muutos ja mahdollisuudet EU:lle

26. suhtautuu myönteisesti Saudi-Arabian kunnianhimoisiin Vision 2030 -suunnitelmiin, joissa hahmotellaan merkityksellistä sosioekonomista uudistusta maan ja sen instituutioiden nykyaikaistamiseksi sekä talouden monipuolistamiseksi;

27. kehottaa Saudi-Arabiaa muokkaamaan energiaympäristöään ja siirtymään kohti uusiutuvaa energiaa ja vihreää vetyä osana Vision 2030 -suunnitelmiaan; kehottaa Saudi-Arabiaa noudattamaan Pariisin sopimuksen mukaisia sitoumuksiaan YK:n asiantuntijalausunnon mukaisesti; toteaa, että EU on valmis tekemään yhteistyötä saudiarabialaisten vastapuoltensa kanssa molempien alueiden ympäristötavoitteita edistävissä hankkeissa; korostaa Saudi-Arabian kuningaskunnan sitoutumista energiasiirtymään ja muistuttaa, että se on luvannut saavuttaa päästöjen nettonollatason vuoteen 2060 mennessä ja tuottaa 50 prosenttia sähköstä uusiutuvista lähteistä vuoteen 2030 mennessä; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille Saudi-Arabian lippulaivahankkeen, jonka tavoitteena on tuottaa vuosittain neljä miljoonaa tonnia puhdasta vetyä vuoteen 2030 mennessä;

28. korostaa Saudi-Arabian yhä merkittävämpää roolia mineraalien toimitusketjuissa ja sen pyrkimyksiä mukautua kansainvälisiin parhaisiin käytäntöihin; painottaa, että EU:n ja Saudi-Arabian tällä alalla tekemän yhteistyön laajentamisella on keskeinen merkitys tätä koskevan EU:n riskien vähentämisstrategian vahvistamisen ja sen tavoitteleman raaka-aineiden hankintalähteiden monipuolistamisen kannalta;

29. toteaa, että Saudi-Arabia on edistynyt korkean nuorisotyöttömyytensä vähentämisessä, sillä nuorisotyöttömyysaste laski 35,01 prosentista 16 prosenttiin vuosina 2006–2023; suosittaa, että Saudi-Arabia säilyttää tämän jatkossakin ensisijaisena tavoitteena;

30. panee tyytyväisenä merkille, että Saudi-Arabian viranomaiset suhtautuvat sallivammin suvaitsevaisuuden edistämiseen ja tinkivät rajoittavasta uskontopolitiikasta; toteaa, että suvaitsevaisuus ja kestävä talouskasvu ovat suoraan yhteydessä toisiinsa, ja korostaa, että avoimuus ja osallistavuus parantavat edellytyksiä innovointiin, investointeihin ja sosiaaliseen edistykseen; arvostaa Saudi-Arabiassa toteutettuja myönteisiä opetussuunnitelman uudistuksia, erityisesti syrjivän uskonnollisen sisällön poistamista, ja kannustaa jatkamaan edistymistä tällä saralla; kannustaa Saudi-Arabiaa jatkamaan näitä uudistuksia;

31. korostaa, että Saudi-Arabia on edistynyt merkittävästi naisten työvoimaosuuden kasvattamisessa, sillä naisten osuus työvoimasta on noussut 36 prosenttiin, ja panee merkille, että naisille on myönnetty ajo-oikeus ja oikeus matkustaa ilman miespuolista holhoojaa; korostaa, että naisten osuus työvoimasta Saudi-Arabiassa on yli kaksinkertaistunut vuodesta 2017; panee merkille, että saudiarabialaiset naiset omistavat nyt 45 prosenttia pk-yrityksistä ja 17 prosenttia kaikista yrityksistä; katsoo, että tämä kehitys kuvastaa vuodesta 2018 lähtien tehtyjen oikeudellisten uudistusten

vaikutuksia, mukaan lukien ajokiellon poistaminen[6], häirinnän vastaisen lain hyväksyminen ja uudet henkilöoikeudellista asemaa koskevat säännökset, joilla nostettiin vähimmäisavioikä 18 vuoteen ja vahvistettiin naisten itsemääräämisoikeutta; korostaa näitä saavutuksia ja kannustaa jatkamaan uudistuksia, joilla pyritään edistämään edelleen naisten oikeuksia ja osallistumista julkiseen elämään, ja toteaa, että virkamieskunnassa – mukaan lukien korkeat diplomaattivirat – naisten osuus on tällä hetkellä 41 prosenttia, 20 prosenttia shura-neuvoston jäsenistä on naisia ja ensimmäinen arabimusliminainen on nyt matkustanut avaruuteen; panee merkille, että edistyksestä huolimatta jäljellä on edelleen haasteita, jotka liittyvät muun muassa henkilöoikeudellista asemaa koskevaan lakiin sekä miesten ja naisten eriarvoisuuteen avioliitossa, avioerossa, lasten huoltajuudessa, perinnönjaossa ja omistusoikeuksissa;

32. panee merkille, että Saudi-Arabia on käynnistänyt joukon kunnianhimoisia infrastruktuurihankkeita valmistautuessaan isännöimään vuoden 2030 maailmannäyttelyä ja vuoden 2034 jalkapallon maailmanmestaruuskilpailuja; luottaa Saudi-Arabian hallituksen kykyyn taata työntekijöiden oikeus yhdistymisvapauteen ja painottaa, että työntekijöiden kohteluun ja oikeuksiin sekä maahanmuuttajien kuolleisuuteen työtapaturmissa Saudi-Arabiassa liittyy edelleen huolenaiheita; panee merkille Saudi-Arabian työuudistusaloitteessa käyttöön otetut uudistukset ja kehottaa Saudi-Arabiaa varmistamaan kafala-siirtotyöläissponsorijärjestelmän vuonna 2025 tapahtuvan lakkauttamisen täyden täytäntöönpanon ja takaamaan työntekijöiden lakko-oikeuden ja oikeuden työehtosopimusneuvotteluihin; odottaa Saudi-Arabian hyödyntävän vuoden 2034 jalkapallon maailmanmestaruuskilpailujen tarjoamaa tilaisuutta ja jatkavan uudistusten täytäntöönpanoa siihen mennessä; kehottaa Saudi-Arabiaa noudattamaan vuokrausyritysten huolellisuusvelvoitteesta ja valvonnasta annettua EU:n lainsäädäntöä, jotta varmistetaan, että vuokrausyritykset vastaavat kaikista työntekijöiden rekrytointiin liittyvistä kustannuksista ja maksuista, ja ottamaan käyttöön toimenpiteitä työntekijöiden maksamien laittomien rekrytointimaksujen palauttamiseksi;

33. panee merkille EU:n ja Saudi-Arabian EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston strategisen kumppanuuden yhteydessä sekä IMEC-hanketta koskevan EU:n Global Gateway -aloitteen puitteissa tekemän yhteistyön tarjoamat mahdollisuudet sekä yhtenevät edut, joita nämä palvelevat, ja toteaa, että yhteistyön odotetaan johtavan investointeihin sähkökaapeleihin, merenalaisiin televiestintä- ja datakaapeleihin sekä vihreän vedyn putkiin; arvioi sen mahdollisuuksia yhdistää EU multimodaalisten liikenneyhteyksien kautta; panee merkille Yhdysvaltojen osallistumisen; kehottaa voimakkaasti paikkaamaan IMEC-hankkeen rahoitusvajetta EU:n, Yhdysvaltojen ja Persianlahden maiden investoinneilla ja edistämään

---

6 Maailman talousfoorumi, ”Saudi women are now legal permitted to drive”, 25. kesäkuuta 2018.

kestävän infrastruktuurin kehittämistä; korostaa IMEC-hankkeen strategista merkitystä alueellisten yhteyksien, taloudellisen yhdentyminen ja geopoliittisen yhteistyön muutosvoimana; panee merkille mahdollisuudet laajentaa strategista digitaalista infrastruktuuria koskevaa yhteistyötä, mukaan lukien Persianlahden maat ja Euroopan yhdistävät monipuoliset ja suojatut datareitit, yhteisenä tavoitteena parantaa Euroopan digitaalista häiriönsietokykyä, tietoturvaa ja yhteyksiä Aasiaan ja Afrikkaan; panee merkille Saudi-Arabian kuningaskunnassa olevan Euroopan kauppakamarin (ECCKSA) jatkuvat pyrkimykset edistää liikenne- ja logistiikkainfrastruktuuriin liittyvää yhteistyötä eurooppalaisten yritysten ja Saudi-Arabian välillä huolellisuusvelvoitetta koskevan EU:n lainsäädännön mukaisesti;

Ihmisoikeudet

34. kehottaa EU:ta ja Saudi-Arabiaa tiivistämään ihmisoikeusyhteistyötään; suhtautuu myönteisesti EU:n ja Saudi-Arabian kuningaskunnan ihmisoikeusvuoropuheluihin, joita johtavat Saudi-Arabian ihmisoikeuskomissio ja ihmisoikeuksista vastaava EU:n erityisedustaja, ja toteaa, että neljäs ihmisoikeusvuoropuhelu järjestettiin Riadissa joulukuussa 2024; toteaa, että keskusteluissa käsiteltiin monenlaisia ihmisoikeuskysymyksiä, muun muassa naisten oikeuksia ja haavoittuvien ryhmien oikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta, oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, kuolemanrangaistusta, sananvapautta, kokoontumisvapautta ja yhdistymisvapautta, ihmiskauppaa, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia sekä EU:n ja Saudi-Arabian kuningaskunnan kahdenvälistä yhteistyötä ja toimintaa monenvälisillä ihmisoikeusfoorumeilla; korostaa, että ihmisoikeusvuoropuhelut tarjoavat olennaisen tärkeän tilaisuuden vaihtaa näkemyksiä kansainvälisistä ihmisoikeuksista ja lujittaa monenvälistä yhteistyötä, ja korostaa, että tämän sekä kaikkien muiden EU:n käymien ihmisoikeusvuoropuhelujen tavoitteena olisi oltava turvata ihmisoikeuksien konkreettinen, mitattava ja aikasidonnainen edistyminen, mukaan lukien ihmisoikeusuudistukset, väärinkäytöksiin perustuvien toimintatapojen lopettaminen, väärinkäytöksiin liittyvän vastuuvelvollisuuden varmistaminen ja perusteettomasti vankilassa olevien henkilöiden vapauttaminen; vaatii perustamaan jäsennetyn EU:n seurantamekanismin, jossa on määritetty selkeät vertailuarvot ja aikataulut, mukaan lukien seurantatoimet, joilla kannustetaan edistymään ihmisoikeusuudistuksissa; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita sopimaan ihmisoikeuksiin liittyvistä ehdoista yhdessä Saudi-Arabian kanssa kahdenvälistä kumppanuussopimusta koskevien neuvottelujen aikana ja muun muassa edellyttämään, että Saudi-Arabia ratifioi keskeiset ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia koskevat yleissopimukset ja vapauttaa perusteettomasti vankilassa olevat henkilöt;

35. panee merkille Saudi-Arabian toteuttamat yhteiskunnalliset uudistukset, joista voidaan mainita yksityisoikeudellisia oikeustoimia koskevat uudet lait, naisten vaikutusmahdollisuuksien lisääntyminen, rikoslain laatimisen valmistelutyö, kafala-siirtotyöläissponsorijärjestelmän uudistus ja uusien työoikeudellisten säännösten täytäntöönpano; panee kuitenkin merkille, että Saudi-Arabian oikeusjärjestelmällä on haasteita sen varmistamisessa, että tiettyjä oikeuksia ei säädetä rangaistaviksi, koska kodifioitua rikoslainsäädäntöä ei ole ja lainsäädäntö on löyhästi määritelty;

36. panee merkille kansalaisyhteiskunnan kasvavan osallistumisen Saudi-Arabiassa ja toteaa, että maassa on yli 5 400 rekisteröityä yhdistystä ja järjestöä, ja kehottaa toteuttamaan lisätoimia tämän myönteisen suuntauksen tukemiseksi ja jatkamiseksi; on huolissaan lisääntyneistä pidätyksistä, jotka kohdistuvat aktivisteihin, kansalaisyhteiskunnan toimijoihin, älymystön edustajiin ja ihmisoikeuksien puolustajiin, jotka käyttävät ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden mukaista oikeuttaan sananvapauteen sekä verkossa että sen ulkopuolella; kannustaa Saudi-Arabiaa tarkistamaan terrorismin määritelmäänsä kansainvälisten normien mukaisesti; vaatii vapauttamaan välittömästi henkilöt, jotka on pidätetty heidän käytettyään oikeuksiaan rauhanomaisesti, erityisesti keskeiset aktivistit, ihmisoikeuksien puolustajat, rauhanomaiset arvostelijat, korkeakoulumaailman edustajat ja papit, ja kehottaa poistamaan matkustuskiellot vapautetuilta henkilöiltä; muistuttaa, että parlamentti myönsi vuonna 2015 Saharov-palkinnon saudiarabialaiselle bloggaajalle Raif Badawille; kehottaa Saudi-Arabiaa päästämään maahan entistä useampia ihmisoikeusjärjestöjä;

37. panee merkille Saudi-Arabian ihmisoikeusstrategian vuoden 2034 jalkapallon maailmanmestaruuskilpailuja varten; vahvistaa, että EU on valmis tukemaan Saudi-Arabiassa käynnissä olevia ihmisoikeus-, työmarkkina- ja lainsäädäntöuudistuksia; kehottaa vahvistamaan siirtotyöläisten oikeuksia koskevaa yhteistyötä YK:n ja Kansainvälisen työjärjestön kanssa kattavien ja osallistavien, kansainvälisten normien mukaisten työoikeudellisten uudistusten jatkamiseksi erityisesti ennen vuoden 2030 maailmannäyttelyä ja vuoden 2034 jalkapallon maailmanmestaruuskilpailuja, jotta varmistetaan, että kaikki siirtotyöläisten kuolemantapaukset ja tapaturmat oletetusta syystä, ajasta ja paikasta riippumatta tutkitaan asianmukaisesti ja menehtyneen työntekijän perhe saa oikeudenmukaisen korvauksen ajallaan;

38. vahvistaa EU:n sitoutumisen kuolemanrangaistuksen poistamiseen kaikissa olosuhteissa ja vahvistaa EU:n periaatteellisen sitoumuksen työskennellä Saudi-Arabian kanssa tämän eteen; on huolissaan teloitusten jyrkästä lisääntymisestä Saudi-Arabiassa ja toteaa, että vuonna 2024 teloitettiin yli 345 ihmistä eli vuositasolla enemmän kuin koskaan ennen; kehottaa Saudi-Arabiaa keskeyttämään kuolemantuomioiden täytäntöönpanon; tuomitsee

kuolemanrangaistuksen jatkuvan käytön muiden kuin henkirikosten, erityisesti huumausainerikosten, yhteydessä, sillä tämä on vastoin ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta, jossa kuolemanrangaistuksen soveltaminen rajataan vain ”vakavimpiin rikoksiin”, ja tuomitsee sen, että yli puolet kaikista vuonna 2025 teloitetuista henkilöistä on ollut ulkomaalaisia ja heidän oikeudenkäyntinsä ei usein ole täyttänyt oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevia kansainvälisiä normeja; vaatii poistamaan samaa sukupuolta olevien seksuaalisen kanssakäymisen rangaistavuuden;

39. pitää valitettavana, että lapsena tehdyistä rikoksista kuolemaan tuomittuja henkilöitä on edelleen vankilassa, ja kehottaa Saudi-Arabian viranomaisia kumoamaan heidän kuolemantuomionsa Saudi-Arabian kansainväliseen oikeuteen perustuvien velvoitteiden ja huhtikuussa 2020 annetun kuninkaan asetuksen mukaisesti; kehottaa Saudi-Arabiaa vapauttamaan heti ja ehdoitta kaikki ihmisoikeuksiaan rauhanomaisesti käyttäneet vangitut henkilöt;

40. kehottaa Saudi-Arabiaa ratifioimaan kaikki keskeiset kansainväliset ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia koskevat yleissopimukset; kannustaa Saudi-Arabiaa varmistamaan, että kaikki olemassa oleva ja uusi lainsäädäntö, mukaan lukien rikoslaki, on kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaista, ja korostaa YK:n ja riippumattoman kansalaisyhteiskunnan järjestöjen kanssa tässä yhteydessä tehtävän tiiviin yhteistyön merkitystä;

°

° °

41. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Hänen Majesteetilleen kuningas Salman bin Abdulaziz Al Saudille, kruununprinssi Mohammad bin Salman Al Saudille, Saudi-Arabian kuningaskunnan hallitukselle ja shura-neuvostolle; pyytää, että tämä päätöslauselma käännetään arabiaksi.